

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 46.—Diumenge 16 de Juny de 1901.

LO QUE VOLÉM

at de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

ANÈM PER PAMS

«A juzgar por noticias públicas ayer en algunos círculos, y como consecuencia de reuniones celebradas por los senadores y diputados liberales electos por la provincia de Barcelona, no sería extraño que el concierto económico, el conocimiento del idioma catalán por parte de los encargados de administrar justicia y la incompatibilidad de los cargos judiciales con el hecho de haber nacido en el lugar donde se desempeñan esos cargos, la autonomía municipal y la universitaria, y algunos otros puntos, sean objeto de una manifestación de los representantes liberales de esta provincia ante el señor Sagasta, en el sentido de solicitar ó proponer reformas que implanten y desarrolle esos principios.»

Aquest retall de *La Vanguardia*, un dels periódichs més ben informats de Barcelona, ns dóna pèu á fer unes quantas consideracions encaminadas á obrir los ulls d' una part dels catalans que, enlluernada pels cants de sirena dels polítichs centralistas, fa poc temps creya que 'ls autors de les desfetes ignominiosas per què ha passat l' Espanya, podian sentir remordiments de conciencia y eran capassos de portar la nao de l' Estat per camins diferents dels que han seguit fins ara.

Avuy—cal diro ben clar—rè s significa y á rès compromet lo nomencar regionista y fins catalanista, si darrera d' aquests noms no hi ha un criteri segur y un programa com-

plet que compleixi aquell. Els ordres de la vida social: lo polítichs i l' econòmic. Regionista s' deixa quan era á la oposició y fins al poder, i orou sabèm que á n' ell més que á ningú s' degué l' última persecució que hem sofert y que tant de bé ha fet á la nostra causa. Regionalistas se diuhen la major part dels cacichs qu' explotan la nostra Terra y bon nombre de polítichs madrilens, y vegis quina confiança poden inspirar y què s' ha de esperar dels qui, per la seva ineptitud y'l seu orgull, quan no pel seu odí á las solucions autonomistas, han consentit que l' Estat espanyol devallés á un grau tal de degradació y rebaxament, que avuy constitueix una veritable vergonya pera l' Europa civilizada.

Però s' ha arribat á més. S' ha arribat á que los diputats y senadors de la província de Barcelona, fills llegítims de la trampa y'l caciquisme que arréu impera, se reuniassin y acordessin demanar: lo concert econòmic, l' obligació dels que exerceixen càrrecs judicials de coneixer la llengua catalana, la derogació de la llei d' incompatibilitats per causa de naixensa, la autonomía municipal y universitaria, y no sabèm quinas coses més.

Deixant á part lo de l' autonomía municipal, que tant de bò fos demandada y concedida, però que no vindrà ni serà tampoc demanada perquè hem de suposar que 'ls diputats caciquistas barcelonins no voldrán renegar de la seva historia, y menys encara anar contra els seus propis interessos, las altres reformas de rès absolutament nos curan. Ab elles ó sense elles, ab concert econòmic ó sense, ab l' autonomía universitaria ó sense aquesta autonomía, l' poder despòtic del caciquisme seguirà exercintse y pesant com llosa de plom sobre l' poble català, negantl' dret á la llibertat y á la vida, y posant entrebancs á la reivindicació de la seva personalitat, per la qual ha lluytat, lluyta y lluytará mentres que d' una gota de sanch en sus venas.

Lo joch es ben clar y cego ha d' ésser qui no l' vegi. Ab aytals reformas, concedidas pels polítichs y en benefici, no de Catalunya, sinó dels polítichs mateixos, subsistirà l' caciquisme, forma moderna del feudalisme mitjeval, y es farà tal vegada més intèns y de resultats més funestos. Y es que á lo que s' va es a desacreditar las solucions autonomistas y ferlas odiosas al poble, pera que aquest torni á caure en l' ensopiment y's refredin sos entusiasmes y desapareixin per sempre las energies de que avuy dóna potesta mostra devant de tots los poders y de totes las institucions, per forts que sian los uns y per enlaysadas que las altres sian.

No hi ha por que 'ls polítichs catalans, aquells desacreditats de mercaders de la cosa pública, demanin la implantació total de las Bases de Manresa, perque allí si que l' caciquisme s' fa impossible y l' autonomía de Ca-

talunya hi resplandeix pels quatre costats y's fonamenta y s' assegura pera que no pugan trontollàrla las bafaradas insanas del Ponent y la traydoria dels homes que'n desgovernan. Ells, los que han prostituit lo sufragi universal y'l jurat, los que ab promeses enganyoses de llibertat han estafat al poble fentlo víctima del més desenfrenat absolutisme, 'ls que cegos segueixen á n' en Sagasta, que acaba de declararse enemic del Catalanisme y nega la existencia no ja de las nacionalitats, sino de las regíons espanyolas, rès representan enfrot las aspiracions del poble català, qu' anyora no sols un altre règim, sinó nous directors y homes nous que'l portin pel véritable camí de l' engrandiment y de la cultura.

Devant d' aquest fet que constitueix un perill gravíssim pel nostre peryndre, es necessari que tots los homes honrats de la nostra Terra s' aixopluguin sota'l casal del Catalanisme, casa payral dels bons ciutadans de Catalunya, y que vinguin al nostre costat á lluytar ab nosaltres pel regoneixement y reconstrucció de l' antiga nacionalitat catalana, que días tristes s' acostan pera la nostra Pàtria y cap á Ponent s' oviran núvols amenassadors prenyats de persecucions y d' infamias.... Que vingan ab nosaltres los homes de bona fe y 'ls patriotas de veritat, puig convé pels sagrats interessos que defensém, que en lo moment decisiu que s' acosta, 'ns trobin ben units y agermanats los únichs enemics de l' integrat d' Espanya, pera fer front á son inflat orgull y a sa ridicula *pedanteria*.

Y sápigan tots, los que vinguin y 'ls que s'

que procuran afalagarnos ab falsas promeses de reformas que res valen y significan, que nosaltres podrèm suportar mentres no tinguem prou forsa pera destruirlo, l' jou aplaudidor del caciquisme exercit en nom de l' Estat Espanyol, que al cap y á la fi l' esclavitzar poble ha sigut la tasca ingrata de l' Espanya de tots los temps; però que may de la vida hem de tolerar ni consentirèm que se'n esclavitzi y exploti en nom de lo que més sagrat es pera nosaltres y que més estimèm: en nom de Catalunya.

Primer qu' això, primer que aquesta taca infamant, preferím una y mil vegadas la mort com á homes y la desaparició total del mon com á poble.

COM SEMPRE

Ha recomensat la vida política ab l' obertura de las Corts, y ja desde'l primer moment no hem sentit, á jutjar per las ressenyas que dels discursos de nosaltres polítichs han fet los periódichs y agencias telegràficas, més que disbarats; mes disbarats y tot, no han faltat ciutadans, y lo qu' és pitjor, ciutadans investits ab los càrrecs de diputats y senadors, que han aplaudit á rabiar discursos que pronunciats en altre país de més fondo y menys quixotisme, haurian merescut la més grans de las xiulades.

Una de las oracions políticas que 'ns ha causat més pena, més tristesa, ha sigut lo discurs pronunciad pel Sr. Sagasta devant de las majorias parlamentarias. Perquè senyors, hi ha que tindrà tota la desaprensió que té'l quefe del partit liberal, pera parlar de la manera que ho ha fet. Pitjor que a xinos nos tracta'l Sr. Sagasta als espanyols, y en certa part fa bé. Un estadista,—diguèmho aixís perquè aquí tots ho som d' estadistas,—que té en sa història un discurs com lo pronunciad fa uns quants anys á Oviedo y que de lo que digué no n' ha complert una paraula, y que no sols ha portat la nació per derroters a quins més funes, sinó que ha tingut la dixta de veure passar sens protesta l' ominós tractat de Paris, bé pot permètars al trobarse de nou al front del Gobern, qualsevol atreviment. Estarà convençut de que tot passa, tot s'oblida, y que aqueix es un país ahont pera surar, medrar y gobernar, sols se necessita tindrà la condició que en tan alt grau posseix l' insigne Romero.

Sols tractanç d' aquest punt de partida pogué dir lo que va dir, sens que 'ls colors li pujessin á las galtes.

Ne farèm un petit extracte pera que nosaltres llegidors sápigan ahont arriba'l valor de nostre actual President del Gobern.

Comensà per parlar de que deuen purificarse nostres costums polítics y'l sufragi, lo

qu' és lo mateix que burlarse de tota Espanya, puig sapiguts són los mil y un atropells cometuts per iniciativa y complicitat dels governadors.

Parlá després de las qüestions econòmicas, dihen que procurará reduhir los gastos sens que sufren perjudici 'ls serveys, y millorar los ingresos sens aumentar los tributs que pesan sobre'l contribuyent. Ja 'ns ho dirán de missas; las economías en los gastos deurán ésser aquells célebres cent milions del discurs de Oviedo, y en quant á lo d' aumentar los ingresos, ab això si, contínihi; un tom més á la rosca y endavant, ó si no ja ho veurán quan se presentin los presupostos.

Enllестиada la primera part de la qüestió econòmica, va ocuparse d' una segona que ns deixà maravillats. Deya'l nostre ilustre home d' Estat, que quan haguessim conseguit la verdadera nivellació—no s' hi encaparrin que no ho veurán pas vostès—se podrá fer una operació de crèdit que posi en bones condicions nostra Hisenda—es á dir que comensàs a desnivellarla cas de conseguirse la nivellació—y lo resultat de l' empréstit se destinaria á las següents coses: *Fomentar nuestra escuadra, acudir á la defensa de nuestro territorio por mar y tierra; mejorar la situación del soldado, construir edificios decorosos para oficinas públicas, conservar y restaurar museos y templos y en parte solucionar el problema social.* De tan bonich qu' és tot això ho hem deixat en l' armónica llengua de Cervantes; sols hi trobèm á faltar una cosa y és que'l gran Sagasta no se ha recordat de las *Escuelas públicas*, essent

una verdadera nascina qu' no poguerà fer totas aquestes maravillas sens pender diners a guany.

De las qüestions religiosa y social va també parlar, y com ja poden suposar lo partit liberal té la verdadera *panacea* pera curar tots los nostres mals.

No volgué'l Sr. Sagasta acabar sa peroració sens dirigirnos quatre *piropos*, obtenint de passada 'ls més franchs y entusiastas aplaudiments de la *claque* que l' escoltava.

Ja poden suposar que 'ns referim al regionalisme. Segons Sagasta, 'l regionalisme de avuy es different del d' abans, y aixís com lo govern concedirà á las *provincias* tota la descentralisació y autonomía que puguen necessitar, no vol sentir parlar de regionalisme. Com lo còdich penal es deficient, perquè no s' pogue arribar tant sols á sospitar que hi hagués mals patriots, demanarà a las Corts que's reformi'l còdich en lo sentit d' aplicar penas duríssimas á tot intent de dividir á la nació en regions autònòmas.

Està molt bé, y á tal arrogancia cal sols contestar que podrà'l govern inaugurar si vol una era de persecucions, suprimir periódichs y cassinos etz., etz., més com al santuari del cor no hi goberna ningú, las persecucions no faràn altra cosa qu' avivar los sentiments catalanistas pera que aquests cumpleixin la missió que ls hi té reservada l' historia.

Y quan extesa l' idea per tots los àmbits de la terra arribi'l moment de donar fruyt, no faltará en lo poder un Moret que vingui á repetir la consabuda frase *la autonomía es la paz*, y sens dubte allavars será tart com ho sigue en altres punts, puig una de las virtuts de nostres polítichs es arribar sempre tart ab las solucions, ja que essent curts de vista no s' en adonan del perill fins que ja dintre d' ell no poden bellugarse.

Y acabada l' embestida al regionalisme, 'l nostre canceller recomenà als nostres diputats y senadors que no abusessin de la manera d' enraonar, lo que hauria sigut molt millor si Sagasta hagués donat un bon exemple de cordura y discreció.

Los Catalanistas

Com á nota la més simpàtica, sadollada de sa criteri y de vera justicia, que contrasta ab las baixas y repugnats manifestacions de la premsa banal de Madrid, traduïm lo que ab aqueix mateix titol publica *El Nuevo Régimen*:

«Se diu qu' en lo missatge de la Corona s' parlarà contra'l regionalisme. Seria de sentir! Lo regionalisme no es sinó'l federalisme que nosaltres venim defensant públicament fa més de trenta anys en llibres, en folletos, en periódichs, en fullas, en reunions públicas y en lo Parlament. En quant á la reconstitució

de l' Estat lo federalisme y'l regionalisme no's diferencian en poch ni en molt.

Referent á la reconstitució de l' Estat tam-poc se diferencian en rès los regionalistas y los catalanistas. Los catalanistas no fan sinó localizar lo regionalisme: lo concentren á Catalunya sens que per això l' neguin, abans l' extenen, á las demés regíons de la Península. Parlar de mids contra'l regionalisme equivaldrà á considerar fòra de la llei al federalisme.

Los catalanistas són avuy poderosos. Ben clarament ho han demostrat en les últimes eleccions. A Barcelona han obtingut més vots que 'ls republicans y 'ls liberals. Ha sigut això una sorpresa pera'l Gobern; tant que de prompte s' proposa guanyarlas á l' escrutini general recorrent á malas arts. No ho hauria sigut si'l Gobern hagués estudiat lo que han sigut y són á Catalunya.

Comptan ab persones de saber y de posició. Tenen á son costat una joventut intel·ligenta y entusiasta. Publican 42 periódichs setmanals y quatre diaris. Han establert circuls fins en pobles de segon y de tercer ordre. Estan organitzats y desplegan gran activitat y energia.

Han sapigut procurarse ingressos. Idearen sagells postals pera son ús especial; y com prohibí el Gobern que 'ls possessin als sobres de las cartas, avuy los posan dintre al pèu de las firmas. Han encunyat també moneda; monedes d' or de 100 pessetas, monedes de plata de 5 pessetas y 1 pesseta y monedes de coure de 10 céntims. Com medallas se las reb y sollicita.

Las assambleas de los catalanistas so-

brosas y breus en sus deliberacions y acorts. Prop de 300 delegats hi hagué á la de l' arrasca-sa y en sols dues sessions se resolgué la qüestió electoral y la dels concerts econòmichs. No estan pel retrahiment: hont no s' presenta un candidat catalanista, no titubejan en oferir sa ajuda als dels altres partits com s'igan no més catalans ó tingan interessos á la comarca, disfrutin de bona reputació y professin ideas autonomistas. Lo que no volen, lo que de cap manera consenten, son los medis electorals en us: aspiran á restablir la pureza del sufragi y vedan als seus candidats l' empleo de tota mida reprobada per la moral y per las lleys.

Los catalanistas volen que 'ls concerts econòmichs s'igan pera tot Catalunya y al efecte, se federan las quatre províncies en que l' Estat la dividió arbitrariament. Volen qu' en aquests tractes se tingui sempre en compte ó s' arranqui d' una base contributiva acomoda-dá á la població y á l' extensió del territori, y de la cantitat que s' estableixi deduvesca la regió tot lo que necessiti pera cubrir los serveis posats á son càrrec.

Aquestes ràpides assambleas, aquests 46 periódichs, aquests ilustrats centrals, aquesta joventut entusiasta, aquesta encunyació de sagells y de monedes, aquest triomf de Barcelona, aquesta activitat creixent, revelan l' existència d' un partit que s' té de respectar y no de combatre ilegalment. Aquest partit senyors ministres, convé que sapigau que lo que més lo fa creixer es vostra desencertada y corrumpuda administració, los desafurs que allí cometeu sense esperança de remey y la indiferència ab que havieu mirat los desastres del regne, contra 'ls quals avuy, després de tres anys, rès havieu fet per repararlos ni pera que la Nació 'ls oblidí. Fins á l' independència podria portarlo com no cambiesse de rumbo y contra ell vos atrevissiu á dictar lleys excepcionals.

Respectuulo lo mateix que als demés partits. No vos fixeu ab sus resolucions d' avuy, més de procediments que de principis; fixeu-vos en sa fi principal qu' és l' autonomía de Catalunya y las demés regíons d' Espanya. No oblideu que avuy té en son favor l' oratoria, la ciència y la poesia.»

ILUSIONS

Donya Layeta y la seva filla Teresina, estaven en lo quartet de cusir, repassant roba blanca. Fuya estona que llur conversació havia quedat esmorthida; la Teresina com si'l pensament lo tingüés lluny, molt lluny....

De prompte Donya Layeta, digué á la Tere-

sina:

—T' haig de parlar d' un assumpto important.

—A mi—contestà la noya mitj esverada.

—Sí, però no t' alarmis: se tracta d'una gran noticia.

—De veras, mamá?

—Y tan de veras. Figúrat que l'Sr. Ricart acaba de demanar la teva mà.

La Teresina s'mirà à la seva mare ab ulls entelats pels llàgrims y sense gosar dir un mot.

—Bé; què hi tens que dir? També faràs as carafals del millor partit de Tarragona?

—Però, si no m'vull casar... no m'vull casar... com

si hi hagués cap noya de vint anys que vulguí quedar pèra vestir sants! Déixat de tonterías y tingas una mica de seny. Lo Sr. Ricart es una bellissima persona y, fixathi bé, *dieu cops més rich que nosaltres*. Ja sé que l'Albert es un bon xicot, però no fa per tú. Los casaments han de ser nos ab nos y si es possible, que l'marit siga molt més rich. Tú, acostumada à totas las comoditats, no pots rebaixarte fins à portar mocador al cap, anar ab un cistell à la plassa y fer totas las feynas de casa, que no altre cosa s'accerçaria casantte ab un mal dependent de comers com l'Albert. Què dirian las teves amigas si fessis un disbarat tan gran? Qui sab lo que dirán, y frapament pera tú y pera nosaltres seria una vergonya. Ademés, rebutjarás un partit que l'Antonieta, envejosa com és, no deixa ni a sol ni a sombra? Pênsathi y demà contesta si ó no.

La Teresina quedà molt preocupada per las reflexions de la seva mamá, reflexions que ella mateixa s'havia fet més de quatre vegadas. Ja l'estimava, ja, al Albert, però què diria la gent si s'casava ab un pobre? Aquella nit no acudíà ls ulls buscant dintre de la seva consciència una rahó que quan menys li excusés la traïció que anava à fer al seu amich de l'infantesa... porque ja desde l'primer moment havia sacrificat al pobre Albert.

Al dia següent encara s'resistia la Teresina, més per remordiment de consciència que per convenciment; però D.ª Layeta s'enfadà... y fou acceptat l'ofèriment d'en Ricart, faltantl temps a D.ª Layeta per escampar la nova.

L'Albert se trobava fòra quan succeí tot això, y al sapiguerho, quedà esmaiperdot. Ningú sentí de sos llabis la més petita recriminació pera la qu' havia sigut l'ideal de las sevas aspiracions; quedà trist, molt trist, ab lo cor llatzerat pel més crudel dels desenganyos. Desitjant respirar un altre ayre s'dirigi al cap de poc temps à Barcelona, ahont trobà colacion en una casa exportadora de ví.

Lo casament de la Teresina, fou dels més esplendits, y sumptuosos, assistinti lo bo y m'illor de Tarragona. Acabada la ceremonia, los nuvis emprengueren un viatge à l'extranger. Per cert que al deturarse à Barcelona, à un dels primers coneuguts que trobaren sigueu

a l'Albert, que havia pujat al mateix tramvia en que ells anaven. A l'ovirarlos, lo jove s'tornà molt pàlit, mentre que à la Teresina un viu color li enrojia las galtas. En Ricart feu lo distret....

**

Havían passat alguns anys. L'Albert no era ja à Barcelona sinó à l'Habana, ahont los negocis, als que s'anà llençant ab tota l'ànima, li anavan tan bé, que comptava ja ab un capitalet bastant regular. Als seus pares los hi enviaava cada mes una lletra de cinquanta duros, prometénlosi en cada carta que prompte's veurián; però aquest dia may arribava, per no trobar l'Albert medi de deixar la direcció dels seus negocis. Un dia rebé una carta de la seva mare que l'entrísti; li deya que si no venia aviat ja no s'veurià en aquest mon, puig estava tan delicada, que temia no li concedis Déu lo suprèm goig d'abassar al seu fill.

—Al primer vapo: m'embarto—digué l'Albert—y axis ho feu.

Arribà à Barcelona, ahont l'esperava l'seu pare. Prengué l'tren cap à Tarragona y axis que la locomotora s'anava costant, una forta emoció contrenyia l'seu esperit. Dotze d'ausència! Quantas y quantas cosas no havian passat! Li semblava que encara veia y la Teresina, hermosa, gentil y enamorada, prometentli que seria d'ell ó de ningú més.

Parà l'tren y casi sense adonarsen se trobà en los brasos de la seva mare, que li omplí la cara de petons. Després pujaren à un cotxe y s'dirigiren à llur casa, qu'era la mateixa de sempre, costat per costat de la de la Teresina. Encara no feya una hora que havian arribat que D.ª Layeta, impacienta, pujà à salutar à l'Albert.

—Caramba, Albert, s'ha tornat tot un home. —Soch lo mateix de sempre D.ª Layeta. —Y l'seu marit y la Teresina?

—Bons, gracies à Déu; però havem passat tants disgustos... La mort d'en Ricart, després d'haver perdut tota la seva fortuna...

—Ja m' havian escrit alguna cosa; però no m'creya que fos tant.

—La maleïda Bolsa; d'allí sortí tota la nostra desgracia. Sòrt de nosaltres, sinó la Teresina s'hauria quedat al carrer sens un quart.

—Cregui D.ª Layeta que ho vaig sentir molt.

—Però que hi farèm... ?Bé ns vindrà à veure?

—Si, senyora; tindré molt de gust...

Al dia següent l'Albert tornà la visita à D.ª Layeta. No trobà més que à las dues senyoras, y al veure altre cop à la Teresina, després de tants anys, experimentà una forta emoció y una gran decepció; d'aquella noya tan aixeràda y hermosa no'n quedava més que l'recort en l'imaginació de l'Albert, puig los disgustos havien marcit la seva joventut. Prou observà la Teresina l'impressió

que havia produxit à l'Albert, però com si desitjés allunyar un núvol que s'hagués interposat entre ella y l'jove, procurà mostrarse riallera, atractivola, acullintlo com à un verdader amich.

Parlaren de tot: ella contà fil per randa totas las sevas desgracias; ell contà coses d'Amèrica... D.ª Layeta que no pensava més que ab los diners, digué:

—Vostè sí que ha tingut sorti. Sortir d'aquí ab las mans à la butxaca y ara no sab los diners que té.

—Cregui, que no es lo que vostè suposa. He guanyat algún diner, poch, molt poch; altrement ja no tornaria à Amèrica.

—No's queda?—preguntà mitj emocionada la Teresina.

—Prou ho voldria, únicament pels meus pares; però és de tot punt impossible.

Una llarga paua's produí, que aprofità D.ª Layeta pera deixar sols als joves.

—Ademés, que hi faria aquí?

—Es veritat... es veritat. Aquí no l'Iliga cap afeció, fòra de la deus seus pares.

—Es que ningú més m'ha estimat.

—Tal vegada s'equivoca, encara que las aperencies demostrin lo contrari.

—Tant de bò que m'equivoqui! Però encara essent aixís, tampoch me quedaria, puig estich convensut de que la felicitat que s'pert, no's troba mai més. Las feridas del cor no's cicatrisan mai... Adéu, Teresina...

—Adéu, Albert. Adéu...—respongué la Teresina fortament conmoguda.

Encara no havia sortit l'Albert, que donya Layeta, que s'havia estat escoltant la conversació desde un quarto vehí, s'atansà à la Teresina y li diuge:

—Quin orgull nos ha portat d'Amèrica l'Albert! Però tú no n'has sapigut...

—Vol fer lo favor de deixarme estar? No faltà més que vostè...

—Potser sí que jo'n tindré la culpa?

—Potser sí,—respongué ab tò resolut, la Teresina.

EMILI ROSELL.

Comentaris

Mals hostes

Aquell cèlebre general Polavieja, que tant se va acrediratar á Filipinas, y que al retornar de allí, ab los *llorers* de la victoria, semblava que nos teníam de regenerar per Real Decrets, es à dir, à *paso de carga* segóns l'argot militar, ha acabat à poch menys la seva carrera política, oblidat de tothom. Fins lo mateix Silvela que'l va fer servir d'escambell pera enfilarse al cacat major d'Espanya o siguià à la presidència del Consell de Ministres, no ha fet cap c' d'ell, y es clar, l'home picat en lo seu amor propi, ha escrit à Silvela una carta dihentli que s'separa del partit conservador. *La Epoca* suposa que no s'ha escrit tal carta; però lo que no podrá negar, és que, de molt temps es-tan distanciats addòs il·lustres.

Bona fornada hauriam fet los catalanistes si nos haguessim deixat temptar pel general de las ulleres negras, que pel sol fet d'aixecarli, quan desembarcà à Barcelona, un arch de triomf de cartó-pedra, de fusellador d'autonomistas se ns tornà autonomista de la *bien entendida!* Ni pera fer sopa ab farigola hauria servit lo pà.

Sempre m'he malfitat dels *parvenus* en qüestions d'ideas, y si val à dirho en totas las qüestions, puig l'experiencia, no d'ara sinó de sempre, ns ha ensenyat que no son convenuts, sinó gent aprofitada que sempre posan las velas pera que l'vent los hi vagi sempre en *popa*. Navegar d'aquesta manera es molt cómodo, mentre que ls mariners de sempre, los que navegan tota la vida, han d'aguantar tots los vents y totas las tempestats pera arribar à port.

Auy tractantse de regionalisme tothom es marinó, fins aquells que ni tan sols s'han embarcat mai en un mal gusi. Un baixell tripulat ab tanta mena de gent, que no sab lo que es la mar, figúrinse si pot anar gayre lluny: en lloc de posar proa mar endins, la posaran à la platja pera que embarranqui, qu'és lo que s'tracta de demostrar.

Malfièm donchs dels *parvenus*, y als que se ns vulguin presentar com à regionalistes, no ls hi donguem la beligerancia fins qu'ha gi plougit més de quatre vegadas, puig hi ha robes molt llampantas, però de tenyit tan dolent, que al primer ruixat que ls hi cau demunt se tornan de tots colors, y ab tan poca consistència que semblan un paper d'estressa.

Ja tenia rahó en Sagasta al dir que avuy la paraula regionalisme té un significat molt different que abans; avuy fins los més desacreditats cacichs se diuhen regionalistes, perque la parauleta s'presta à tota classe de *contrafaçons* y no compromet à gran cosa, mentre que abans regionalisme si fa, no fa, era sinònim de catalanisme y fins indistinctament empleavam un y altre adjectiu. D'aquí enendent cal remarcar ben bé una cosa y altra, puig de regionalismes n'hi ha de molts maneras, mentre que de catalanisme sols n'hi ha un ab las sevas bases de Manresa, que no poden enganyar à ningú.

Las coses claras y l'xacolata espès, com deya la meva avia.

Com ho faràn los xerraires?

Lo dia abans d'obrirse l'Congrés, la premsa arribada de Madrid portava unas quantas *interventions* celebrades per llurs redactors ab personatges més ó menys importants. Las que sens dupte hauran preocupat un

xich als canaris de las Corts, y especialment al *pollito*, quasi que ja li podríam donar lo nom de *gall*, de Antequera, son las tingudas ab lo carlí Barrio y Quier y ab lo quefe del govern Sr. Sagasta.

Tots dos han estat en harmonia aquest cop, dihent que, veritablement és escandalós, per los xerraires que són los membres de las Cambras, lo que passa en cada legislatura, ja que qualsevol debat que s'planeja l'fan interminable sent us de la xerrameca, donchs per medi de las *alusiones* consegueixen convertir los tres torns en prò y l tres en contra en 12 ó 14 per banda.

Lo carlí diu, qui está disposat à presentar una proposició tot seguit, pera reformar lo reglament del Congrés, en lo sentit de que s'evitin d'un cop semblants borratxeras de paraulas.

L' altre senyor ja no és tan radical—no creguin vostès qu'és perque li convingui;—segons ell, creu que de moment lo més que pot fer es aplicar lo que disposa l'actual reglament y després fer la reforma.

Conseguiran lo que volen los Srs. Barrio y Sagasta? Aquí si que vé de *perilla* allò del *tempo por testigo*; com quan se discuteixi aqueix punt, encara hi haurà las *alusiones* y l'Sr. Romero Robledo, tractantse de semblant assumpte ne rebrà un bon grapat, ab seguretat que farà de *tripas corazón* pèra convertir no en 12 ó 14 los tres torns, sinó en un centenar si pot, à fi de que la proposició no prengui peu, ja que si arriba à acceptarse li esguerraran la seva incomparable y brillant carrera de palllass, donchs ja no podrà dir tantas *filigranas*.

En fi, à nosaltres nos té sens cuidado que disminueixin los torns y posin entrebancs pera las alusiones, ja qu'èstèm segurissims que tant d'una manera com de l'altra ho farán tan malament com podrán.

Conveniencia y rès més

Lo Catalanism no havia sigut molestat en lo més mínim per la gent política de Madrid; las Bases de Manresa rès tenian d'*atentatorias* à la unitat de la pàtria; la propaganda que s'feyà era legal... y fins *El Liberal* de Madrid va publicar diferents articles del caps de brot del catalanisme, exposant la nostra doctrina, sense que à ningú se li ocorrègués treurer la caixa dels trons.

Vingué la *debacle* de Cuba, ocasionada per la ximplerà y lleugeresa de nostres polítichs, y preveyent que de propagarse per tota Espanya las idees autonomistas del catalans, eran homes à l'ayga, comensaren ells y 'ls rotatis que son carn y unglà, à esbalotar contra los catalanistes, titllantlos de separatistes, bojos, *criminals*, *mals natius*, y 'ns que d'ells eran causa de la pèrdua de las colonies. D'aquelles bocas y d'aquellas prempses sortí tota la ràbia del que véu la menjadora pròxima à desapareixer,

Per aquell temps vaig tindrer ocasió de parlar ab un amich meu que passa temporadas à Madrit, y à l'expressarli la meva sorpresa, de que no havent cambiat en rès lo catalanisme, trobessin dolent y fins criminal lo que abans consideravan perfectament legal, me va contestar ab la rialleta als llabis:

—No son tan beneys com suposava, la gent de Madrit; prou saben lo que diu vostre programa, lo que voléu y ahont aneu; los hi consta que no'n sou de separatistes... Però també saben millor que nosaltres lo que ls hi convé à n'ells y es no perdrer l'us defruyt del presupost. Ab vostre sistema polítich, desapareixerian pera sempre ls actuals partits polítichs, y lo qu'és pitjor, los seus homes. Essten aquesta qüestió de vida ó mort pera ells, no trobas llògich que s'defensin com puguin, posant à unes regions contra las altres? *Divide y vencerás*.

Quan en Pí i Margall estigué à Tarragona va dir ab menos paraules lo mateix: parlantlo d'autonomia ja l'escoltan y saben de lo que s'tracta, però no ls hi convé, y efectivament en això de la *conveniencia* hi ha l'pot de la confitura; però com no ho poden dir perque tothom se ls hi tiraria damunt, agafen lo nom d'Espanya y aixoplugats en la integratà nacional, que ningú tracta de desfer, cridan y esbalotan pera aturdir als tontos y al mateix temps pera veure si's destà la espessa nuvolada que ls hi va à sobre.

Tant fa que risquin com que rasquin; l' hora de la gran justícia s'acosta, puig la veritat no pot deixar de surar.

De la Comarca

Port de Cambrils

Lo festival del dia de Corpus va ésser del tot extraordinari y solemníssim.

Extraordinari per ésser la primera vegada de fer la professió, puig, no hi havia tálam en la parroquia y n'hem estrenat un de riquíssim, confeccionat en l'acreditada casa dels Srs. Fills de n'Miquel Gusi, de Barcelona; y solemníssim per la concurrencia y assistència à les solemnes funcions.

En tots los fidels regnava l'entusiasm y l'alegria, y s'esmerà tothom en l'adorn de los carrers qu' estaven materialment coberts de ginestra, flors y paperets.

En diferents punts de la població s'aixecaren altars rublets, tant de bon gust artístich, com de flors, à quins punts s'hi antà un relligiós motete, ab accompanyament d'armonium, al passar la professió.

Verament consolador, al mateix temps que magnific y sorprendent era l'espectacle de

veuler passejar proper al mar y à l'esclat de las onas lo dolcissim Jesús rodejat de gloria y grandesa, y talment sembla que l'mar suaués son mòhiment en obsequi à son Déu.

La fè y religiositat d'aquesta bona gent se demonstra ab l'ordre

NOVAS

Segueixen los propietaris fent investigacions per venir en coneixement de la quantitat exacta que representa la ploma d' aigua contractada en lo temps en que l' aqueducte era propietat del Sr. Arquebisbe y qu' avuy pretén escusar l' Ajuntament.

Aquestes investigacions han donat ja'l resultat que s' buscava, per quant en una escriptura de compra d' aigua s' ha trobat, segons nostres notícies, la veritable equivalència que resulta ser la següent:

230 plomas d' aigua equivalen a 754.252 metres cúbics, ab lo que resulta la ploma igual a 3.278 litres d' aigua diaris.

Com es conseguí, la comissió de propietaris segueix los treballs, y tan prompte estigant aquests acabats, acudirà a'l Ajuntament fentli veurer l' equivocació suferida al fer la cubicació de la ploma d' aigua y demandant resoltament que se ls hi dongui la quantitat á que tenen dret, puig tothom sab que totas las compras d' aigua se feren en temps en que l' aqueducte era propietat del Sr. Arquebisbe, y que desde que fou cedit a'l Ajuntament no se n' ha venut una sola ploma.

Entenen donchs, que la quantitat de líquit que ls hi pertoca son 3.278 litres per ploma y dia.

Ha sigut resolta per la superioritat la consulta feta per la Comissió mixta de reclutament, en lo sentit de que sols dèuen ésser declarats soldats los minyons que tengan germans de disset anys. De cap manera poden considerarse com a sostén dels pares sexagenaris ó de mares viudas á les noyes.

No ns estranya aquesta resolució, puig sempre s' havia interpretat la llei en aquest sentit, fins qu' en guanyan, volgúntse fer entrar lo clau per la cabota, la Comissió mixta declarà gayre bé a tots los minyons soldats, causant sas resolucions disgustos á sens nombre de familiars.

Vé ar la superioritat y posa las cosas en son lloc. Mes cal preguntar: «Los disgustos y más de cap qu' han passat las pobres familiars qui ls indemnisa? Està molt bé que s' tingui tants criterios legals com vulguin, mes una de las cosas més legales que hi ha en aquest mon, segons nostre criterio, es no fastiguejar al proxim.»

Lo diumenge passat se celebrá, com tots os anys, la professió del *Corpus Christi* de la parroquia del Port. La concurrencia qui ha assistí fou molt nombrosa y escollida, cridant l' atenció un bell estòl de més de 125 noyetas que vestides de blanch y portant xampas

etats de nois, anaven al davant del Santíssim Sacramento, encantant los carrers del teatre.

Es digne rector y vicaris de Sant Joan, de l'exercit y cuidado ab que organisan la tradició del professor del Corpus, que cada any resulta més lluhida.

Avuy, demà y passat, tindrán lloc las professions pera guanyar lo jubileu concedit per S. S. lo Papa Lleó XIII. Sortiran de la Seu á las 5 de la tarde, dirigintse a Sant Francesch; d'allí á Sant Joan y de pas á la Santíssima Trinitat pera retornar á la Seu.

Per las notícias que tenim, se veurán molt concorregudas.

L' Ajuntament ha arrendat o está pera arrender unes 150 plomas d' aigua de la mina de la Unió de Puigpelat, pera aumentar lo caudal que abasteix a Tarragona.

L' arreglo de la carretera en zig-zag que desde l' estació del ferro-carril de Barcelona conduceix á la part alta de la població, ha sigut tan mal disposit que ara està pitjor qu' abans d' arreglarla.

S' ha tingut lo mal encert de llimplir de terra las cunetas, tirant aquella al bell mitjà de la carretera, ab lo que ha quedat aquesta ab dos pams de pals, lo que fa sumament molest lo pás pel zig-zag, aixecant núvols de pals los nombrosos carruatges que hi transitan.

L' altre dia deya *La Renaixensa*, que un amich seu que havia estat a Tarragona pera estudiar las antigüetats, se queixava de que la porta ciclopica que hi ha al passeig de Sant Antoni, fos un cau d' escombraries.

«No ls hi sembla qu' es vergonyós que ls forasters que venen aquí, se'n vagin ab lo trist concepte de que som uns bruts?»

No costa rès de tindrer nets certs llocs que visitan més los forasters y extrangers, que no pas los nostres regidors.

Recomanem a'l Ajuntament que no deixi dormir l' assumptu de l' enderrocamient de la casutxa que serveix d' Estació en lo ferrocarril de Lleida.

Tota vegada que la Comissió que fou a Madrid á gestionar aqueixa y altras qüestions importants, va conseguir lo trasllat de la tal estació, cal que s' tingui energia pera fer cumplimentar la resolució á la Companyia del Nort, puig d' altre modo tindrem barraca per anys y anys, y francament ja va sent hora de que acabi l' mal paper que s' fa represen-

tar á Tarragona ab un edifici que, ademés d' ocupar la via pública, més qu' estació de ferro-carril sembla un corral.

En lo moment qu' acabavam de fer lo solt donant compte del naixement del net de nostre benvolgut amich D. Joaquim Miró, arribà á nostra Redacció la noticia de la mort de tan tendre angelet.

L' enterró que tingué lloc ahir, á las sis de la tarde, fou una veritable demostració de las simpatias que tenen á Tarragona Don Joan Amigó y Donya Carme Miró, pares del difunt noyet y son avi D. Joaquim.

A tots ell, així com á la demés familia envíem nostre més sentit pesam.

Lo diumenge vinent publicaré la darrera llista de la suscripció pera la Bandera de l' Unió Catalanista.

Los donatius de las senyoras y senyoretas que vulgan contribuir á tan patriótica obra, s' admeterán fins á la nit del proper divendres á la Redacció d' aquest setmanari, Rambla de Sant Joan, 50, 1.er

Los Srs. Sardà Germans, tenen ja bastant adelantat los treballs d' instalació del Balneari que cada any montan á la platja de la Ferreria.

També comenza á veurers sumament corregut l' establecimiento de banys que dits amichs tenen al carrer del Lleó.

Fá alguns días que ls cafès del Centre y de Tarragona, serveixen exquisits gelats de totas classes. No cal dir que lo bò y millor de Tarragona s' dóna citá en dits cafès.

També s' ha fet de moda la nova cerveseria del Boyra, ahont trovarán una cervesa de primera á prou bastant mòdich.

Segóns llegim en un periòdic de Gijón, la societat Real Compañía Asturiana de Minas, ha guanyat durant l' any 1900 la cantitat de 5.585.170 franchs, nets de tot gasto.

Los afortunats accionistas de dita societat s' han repartit lo 85 p.%, per beneficis, quedant encara prop de 400.000 franchs pera gerencia, fondos de reserva, etz., etz.

D' això si que se n' pot dir una mina.

Aquesta nit, tan prompte la música militar acabi son programa anunciat en lo passeig de la Rambla de Sant Joan, darà principi en la simpàtica societat «Centre Català» la primera de las reunions familiars que setmanalment s' anirán celebrant tots los diumenges, mentre duri la temporada d' estiu, essent moltes las familiars que saben hi concorrerán, segurament de passarhi una ben agradívola vetlla.

Hem rebut lo nou segell que la *Unió Catalanista* ha posat en circulació, dibuixat pel distingit artista D. Adrià Gual.

La factura del dibuix com lo seu simbolich significat, han cridat poderosament l' atenció com ho proba l' fet de que en los pochs días que s' han posat á la venda, arriban ja á més de 40.000 los segells venuts.

Hem rebut lo n.º 2 del periòdic *Sans nou* de Sans y lo número primer de *La Veu de la Guilleria* de Sant Hilari.

Ab ver gust queda establert lo cambi ab los dos esmentats periòdics, que venen á aumentar l' estòl de publicacions escritas en llengua catalana, desitjantlos molt anys de vida pera bé de la nostra terra.

Aquesta nit tindrà lloc al Centre recreatiu catalanista «Las Quatre Barras», una extraordinaria y escollida funció á la que hi assistirà nombrosa y distinguida concurrencia.

Se representarà l' joguet «L' amor es cego», estrenantse l' monòleg «Tanner», original de D. Joseph M. Verdú, y acabarà la funció ab l' aplaudida sarsuela en un acte «¡¡Dorm!!»

Segons nostres notícies, á més dels diumenges, tocarán las bandas militars á l' hermoso passeig de la Rambla, tots los dijous á la nit, comensant en la present setmana.

Lo número 33 de l' interessant revista *Pluma y Lapis*, es tant ben presentat com de costum, sentint que la falta d' espai nos impideixi publicar lo sumari. Entre los treballs literaris publica una bonica llegenda del monastir de Poblet, ilustrada ab hermosos gravats que representan la Sacristia, Abside y Cimbori, lo Cellar, lo Locutori, la Biblioteca, l' Altar Major, lo Dormitori dels frares y la Nau lateral y Sepulcre Real, de dit monasteri, joya de l' arquitectura catalana.

La Galeria dramática *Biblioteca Regional* nos ha favorecudat ab l' envio de las següents obres:

Catalapmas de cal Sr. Francisco, comedia en un acte y en vers original de D. Marcel Mora y D. Joan Busqué.

Ferit del Cor, quadro dramàtic en un acte y en vers de D. P. Madolell y Sans.

Ventijols de Guilleria, aplèch en Poesias Montanyescas per Don Anton Busquets y Punset.

Agrahim l' envio.

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona.**

La Revista catalana *Catalunya Artística*, inaugura en son número 53 corresponent al 13 del corrent, la publicació de retrats y biografías de gent verament notable de Catalunya, ab lo retrato del genial autor dramàtic nostre estimat amich D. Angel Guimerá.

Los demás gravats corresponen també á la importancia de la Revista, figurant variadas reproduccions de dibuixos del genial artista Ramón Casas.

Aquesta tarda s' despedirà del públic la companyia gimnástica que ab tan èxit vé actuant á la Plaça de Toros, executant un variat programa.

¿Quí es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS poseix un procediment indi, purament vegetal, que no taca en lo més minim lo cutis, reproduceix lo cabell y priva sa cayuda.

TIP. DE FRANCESCH SUGRANES, COMTE DE RIUS, 9

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cénts.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.er

Tarragona, trimestre..... 1 peseta

Fora..... 1 »

Extranger..... 2 »

Serveys de la Companyia Trasatlàntica de Barcelona

Línies de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORT.—Lo dia 16 de Juny sortirà de Bilbao, l'19 de Santander y l'20 de Coruña, lo vapor

Alfonso XII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatje y càrrega pera litorals de Cuba y pera Costaferme y Pacífich, ab trasbord á Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia, y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, també ab trasbord á Habana.

SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo dia 25 de Juny sortirà de Barcelona, l'27 de Málaga y l'30 de Cádiz, lo vapor

Buenos Aires

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord á Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juny sortirà de Barcelona, l'13 de Málaga y l'15 de Cádiz, lo vapor

Cataluña

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatje y càrrega pera Veracruz ab trasbord á Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich pera quals transports admets passatje y càrrega ab billets y coneixements directes. Combinació pera l'litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata ab trasbord á Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord á Habana.

Línia de Filipinas.—Lo dia 22 de Juny sortirà de Barcelona, havent fet les escaldas intermitjas, lo vapor

Alicante

directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Juny sortirà de Barcelona, l'5 de Málaga y l'7 de Cádiz lo vapor

León XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires. Admet passatje y càrrega pera Rio Janeiro, Santos, Punta Arenas (Chile), Coronel y Valparaiso, ab trasbord á Cádiz al vapor de la Línia del Brasil.

Línia del Brasil.—Lo dia 2 de Juny sortirà de Vigo y l'8 de Cádiz lo vapor

San Ignacio

directament pera Las Palmas, Rio Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, admetent passatje y càrrega pera Punta Arenas, Coronel y Valparaiso, ab trasbord á Montevideo, y passatje pera Montevideo y Buenos Aires, ab facultat de trasbordar á Cádiz al vapor que fa l'servy directa á ditas Repùblicas.

Línia de Canàries.—Lo dia 17 de Juny sortirà de Barcelona, l'18 de Valencia, l'19 d'Alacant, lo 20 de Málaga y l'22 de Cádiz, lo vapor

M. L. Villaverde

directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas y Santa Cruz de Tenerife, retornant per Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres.

Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se a son agent D. Emili Borrás.

Droguería Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complert surtit de drogas, sulfat y primeras matèries pera abonos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complert assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygas minero-medicinals

TARRAGONA

Y 'L MÉS ECONÓMIC

S'OBTE 'L MILLOR ALUMBRAT

Desconfíin de las imitaciones

Pera la venda y conservació dels mecheros dirigir-se al representant
MARIAN CLANXET, CARRER DE LA UNIÓ, 14, TARRAGONA

TO THOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

DE SEBASTIA CARDONA

Trobarà els aficionats á la fotografia un assortit complert de cambres, trespeus, cubetas, prempses, escorredors, placas porcelanines, targetas postals sensibles, estereoscòpics y vistes estereoscòpicas y bany viralge combinat.

Dipositarí del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambura".

Cambra instantànea. Llamp exprés

9 per 12 ab 42 chasis 70 pesetas.

Periscope-Delta diafragma iris

9 per 12 ab 6 " 45 "

Exprés minimum

9 per 12 ab 9 ab 6 " 10 "

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 "

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 "

de campanya

9 per 12 " 70 "

instantànea Periscope-Delta (Stereoscòpica)

9 per 18 " 110 "

Tinc lo gust de participarà ma nombrosa clientela, que he rebut las cambres Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada á l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa á Espanya que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més rápit, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETENCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

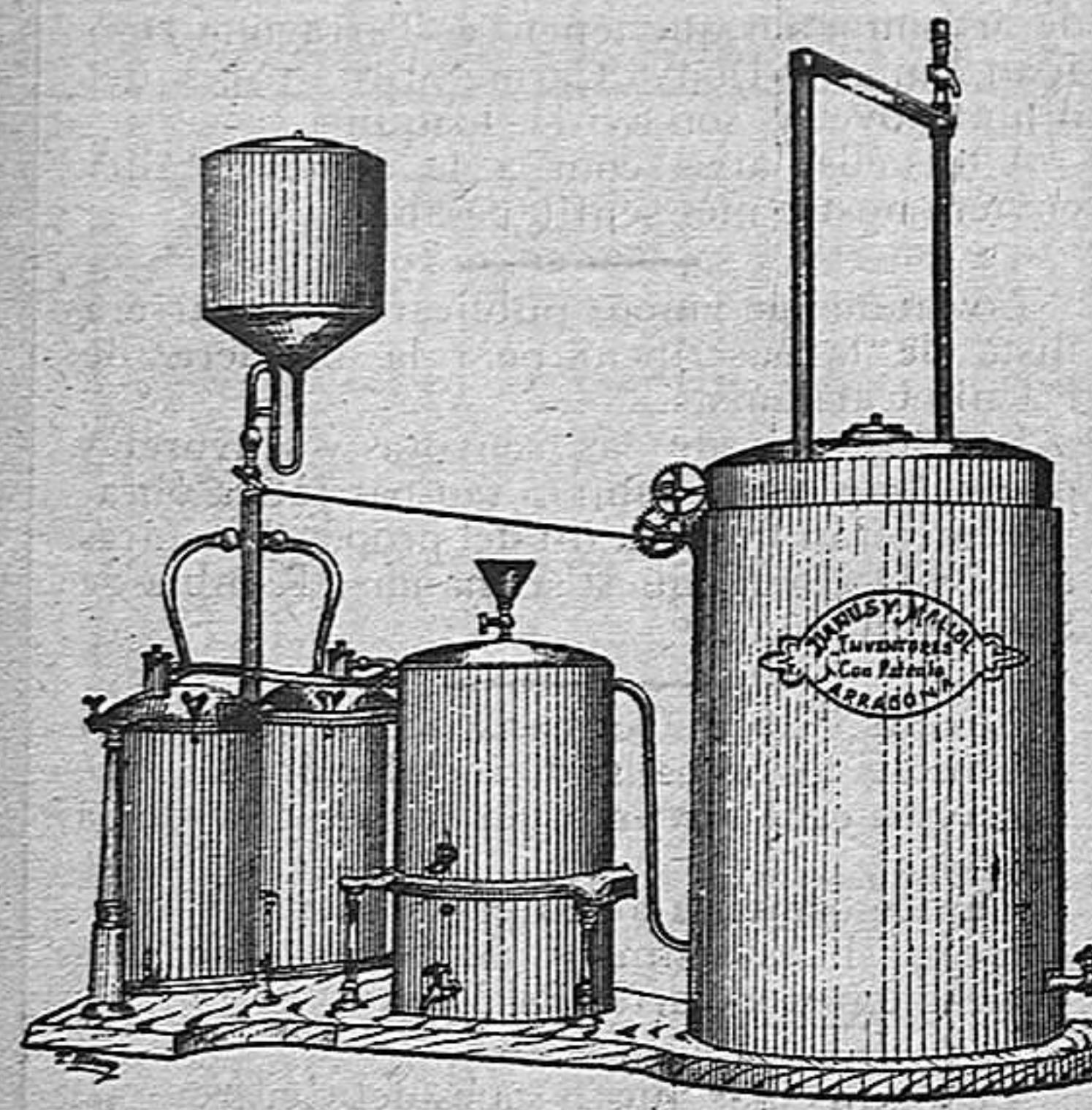
APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

LLEVAT SERRA

Superior á la Zarzaparrilla y á tots los depuratius coneiguts fins á la fetxa, pera combatir y fer desapareixer los Forúnculos (Florones) y demés erupcions.

De venda: FARMACIA DEL CENTRO.—Tarragona

Dipòsit general: 9, PELAYO, 9.—BARCELONA

FÁBRICA

d' aparells productors de gás acetilé, ab patent d' invenció per 20 anys, de

Danús y Mallol

TALLERS:

Arbós, 9

DESPATX:

Comte de Rius, 11

TARRAGONA

Perfecció, economia y llimpiesa en lo gás

S' ENVIAN CATÀLECHS GRATIS Á QUI 'LS DEMANA

Lo Dr. Jordán

CIRURGIÀ DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á sos nombrosos clients y al públich en general, que relacionat ab las millors cases extrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que dit senyor practica, compta ab tots los anestesichs fins al dia poneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS
Opera á Tarragona los dimars de las 9 del matí á las 5 de la tarda y los divendres de 3 á 5 de la tarda

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

CONFITERÍA

DE CABRÉ GERMANS

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establecimiento s'hi trovara un gran assortit de galetes, vins y licors de totas classes, tant del pais com del estranger á preus sumament redunits.

Especialitat en encàrrecs pera casaments y batiments. Avisant ab anticipació s'elaboraran los exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y BLOCH JANOHAS.

Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RUS.

Gran fàbrica de braguers
34, Unió, 34
Herniados (TRENCAKS)

Aquest establecimiento compta ab los avenços més moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trençadures.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de les trençadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirujia y á Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de coneixela, tant per los generos de son catàlech com per los preus redunits.

Pere Montserrat, Unió, 34-Tarragona

RELLOTGERÍA

DE

F. RIGAU

14, Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

BANYS MEDICINALS

AYGUA DE MAR Y DOLSA

Pera las persones que sufren DOLOR REUMÀTICÓ INFLAMATORI, així com berpetuisme y erupcions, se preparan uns banys compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan lo sens nombre de persones que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys que està obert l'establecimiento, baix la direcció sempre de sos mateixos amos y propietaris SENYORS SARDÀ GERMANS, i indicats dits banys compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garanta suficient pera les persones que tinguin á be visitarlos, ab la seguretat que obtindran un prompte alivio en sus dolencias.

BANYS DE RECREU EN BANYERAS O PICAS DE MARRE.

Carrers de Mar, 30 y Lledó, 48.—TARRAGONA

CERVERSERIA MODERNA (A CA 'L BOYRA)

DIPÓSIT DE GEL

Vins de totas classes. Refrescos y licors. Servei á domicili. Ressopons tots los días á preus molt acomodats.

Únic representant de la cervesa Moritz, Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.

Gran Saló de Perruqueria SABATER GERMANS

52, RAMBLA DE SAN JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establecimiento tenen lo gust de oferir al públich lo major esmero en tots los serveis. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístics que sigan. Complert assortit de perruques y demés postissons pera teatre que's lloguen á preus arreglats.

Fàbrica de Gel

DE

EDUARD FERRER

SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA
Se recomana per la baratura dels preus y la promptitud del servei á domicili.

Sastrería, Camisería y varijs generos

DE

J. GÜELL

Major, 39.—TARRAGONA.—Major, 39
Pera senyors: Alpacas, estams, gergas, vi-

cunyas, llançons, drils, camises blanques y de color.

Pera senyores: Alpacas, sedalines, vichys,

mussolinás y percats d'alta novetat.

Roba blanca, articles pera dols, llenços de fil y de cotó.